

LIETUVOS – LATVIJOS DVIŠALĒ PREKYBA

2020 m. balandžio 22 d.

I. Latvijos ekonomika ir tarptautinė prekyba

- Latvijos ekonomikos struktūroje labai svarbią vietą užima **verslo paslaugų sektoriaus veikla**. Ji, 2018 m., sudarė apie 57% Latvijos BVP. Iš verslo paslaugų sektoriaus didžiausią BVP dalį sudarė didmeninė ir mažmeninė prekyba (14%), nekilnojamojo turto operacijų veikla (12%) ir transporto ir saugojimo veikla (9%). Nemenkas dalis BVP struktūroje sudarė informacijos ir ryšių paslaugos (6%), profesinės, mokslinės ir techninės paslaugos (5%), finansinė veikla (4%) ir kitos. **Viešojo sektoriaus paslaugos** (viešasis valdymas ir gynyba; švietimas; žmonių sveikatos priežiūra ir socialinis darbas) 2018 m. sukūrė 16% Latvijos BVP. Pramonė Latvijoje taip pat sudarė 16% BVP, o iš pramonės sektoriaus geriausiai išvystyta yra apdirbamoji gamyba, kuri tais pačiais metais sukūrė 12% BVP. Likusią BVP dalį sudarė **statybos paslaugos** (7%) ir **žemės ūkio sektorius** (4%).
- 2019 m. Latvijos prekių eksportas siekė 13,8 mlrd. EUR arba 1,0% daugiau nei prieš metus. ES vidaus prekyba sudarė 67% Latvijos prekių eksporto, likusi dalis teko trečiosioms šalims. Iš ES šalių 2019 m. Latvija daugiausia eksportavo į Lietuvos rinką (16,0% viso prekių eksporto), Estiją (11,0%), Vokietiją (6,7%), Švediją (6,1%), Jungtinę Karalystę (5,2%) bei Daniją (4,0%), o iš trečiųjų šalių daugiausia eksportuota į Rusiją (14,2%) ir Norvegiją (2,3%).
- 2019 m. Latvijos importas siekė 16,7 mlrd. EUR ir buvo 0,1% didesnis nei prieš metus. 77% visų prekių Latvija importuoja iš ES šalių, 23% – iš trečiųjų šalių. Didžiausios importo partnerės iš ES valstybių 2019 m. buvo Lietuva (16,9% viso prekių importo), Vokietija (11,1%), Lenkija (8,6%) bei Estija (8,4%), o iš trečiųjų šalių daugiausia importuota iš Rusijos (7,0%), Kanados (3,6%) bei Kinijos (3,1%).

Šaltinis: Eurostat, Eurostat Comext, Trademap.

II. Lietuvos ir Latvijos dvišalė prekyba

1 lentelė. Prekybos tarp Lietuvos ir Latvijos pagrindiniai rodikliai 2017–2019 m.

	2017		2018		2019	
	Dalis, %	Vieta	Dalis, %	Vieta	Dalis, %	Vieta
Prekės						
Šalies dalis bendrame Lietuvos prekių eksporte	9,9 %	2	9,8 %	2	9,5 %	2
Šalies dalis lietuviškos kilmės prekių eksporte	8,6 %	4	8,4 %	3	7,7 %	3
Šalies dalis Lietuvos prekių reeksporte	11,3 %	2	11,6 %	2	12,2 %	2
Šalies dalis Lietuvos prekių importe	8,3 %	4	7,8 %	4	7,1 %	4
Paslaugos						
	2017		2018		2019	
Šalies dalis Lietuvos paslaugų eksporte	4,9 %	6	4,8 %	6	4,1 %	8
Šalies dalis Lietuvos paslaugų importe	7,3 %	4	6,7 %	4	6,8 %	4

Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas, Lietuvos bankas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ skaičiavimai.

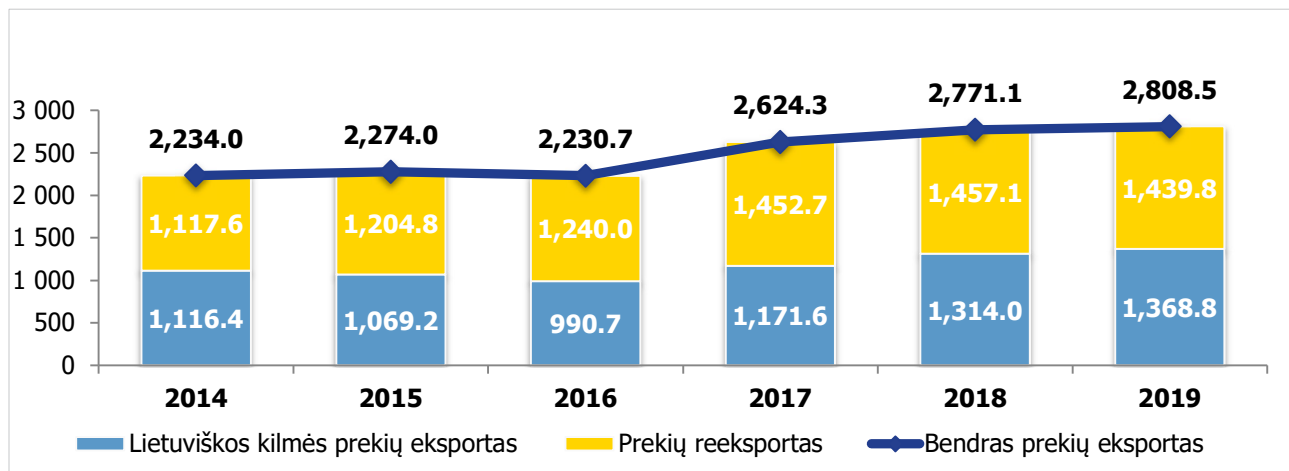

III. PREKYBA PREKĖMIS

2019 m. Latvija buvo 2-a didžiausia Lietuvos prekių eksporto rinka, kuriai teko 9,5% (2,81 mlrd. EUR) viso Lietuvos prekių eksporto. Pusę (49%) Lietuvos prekių eksporto į Latviją 2019 m. sudarė lietuviškos kilmės prekių eksportas, o kitą pusę (51%) – reeksportas.

1 pav. Lietuvos prekių eksportas į Latviją 2014-2019 m. mln. EUR

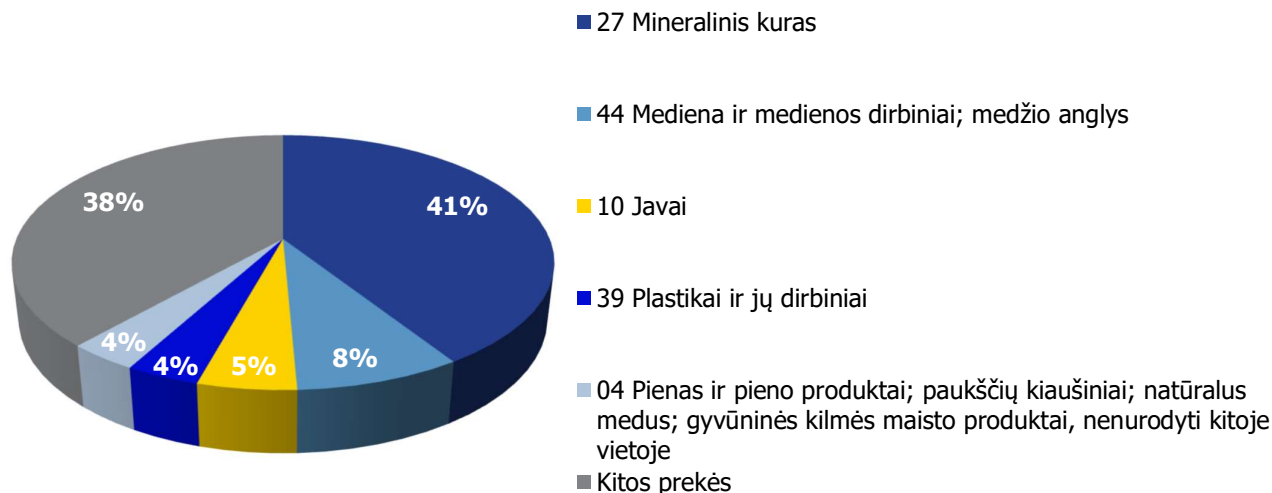
Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ skaičiavimai.

Lietuviškos kilmės prekėms Latvija 2019 m. buvo 3-ia pagal dydį eksporto rinka, kuriai teko 7,7 % (1,37 mlrd. EUR) viso lietuviškos kilmės prekių eksporto. Lietuviškos kilmės prekių į Latviją eksporto struktūroje didžiausią dalį sudarė mineralinis kuras – 40,9% arba 560,2 mln. EUR (2-a didžiausia eksporto rinka), mediena ir jos dirbiniai – 8,4% arba 114,6 mln. EUR (didžiausia eksporto rinka), javai – 5,0% arba 68,0 mln. EUR (3-ia didžiausia eksporto rinka), plastikai ir jų dirbiniai – 3,7% arba 50,9 mln. EUR (9-a didžiausia eksporto rinka), pienas ir jo produktai, kiaušiniai ir kt. – 3,6% arba 48,6 mln. EUR (3-ia didžiausia eksporto rinka).

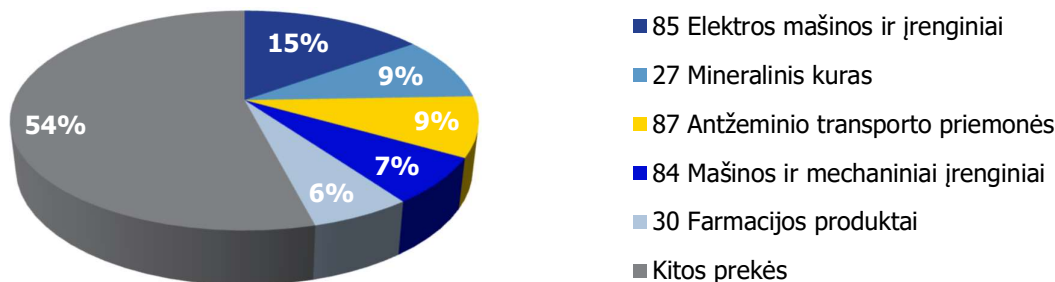
2 pav. Lietuviškos kilmės prekių eksporto į Latviją struktūra 2019 m.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas.

2019 m. Latvija buvo 4-a didžiausia Lietuvos importo rinka ir jai teko 7,1% (2,26 mlrd. EUR) viso Lietuvos prekių importo. Iš Latvijos 2019 m. daugiausiai importuota elektros mašinų ir įrenginių – 15,0% arba 340,5 mln. EUR (2-a didžiausia elektros mašinų ir įrenginių priemonių importo tiekėja), mineralinio kuro – 9,4% arba 212,3 mln. EUR (5-a didžiausia importo tiekėja), transporto priemonių – 8,8% arba 199,8 mln. EUR (4-a didžiausia importo rinka), mašinų ir mechaninių įrenginių – 6,8% arba 154,5 mln. EUR (6-a didžiausia importo tiekėja) ir farmacijos produktų – 5,9% arba 133,2 mln. EUR (3-ia didžiausia importo tiekėja).

3 pav. Lietuvos prekių importo iš Latvijos struktūra 2019 m.

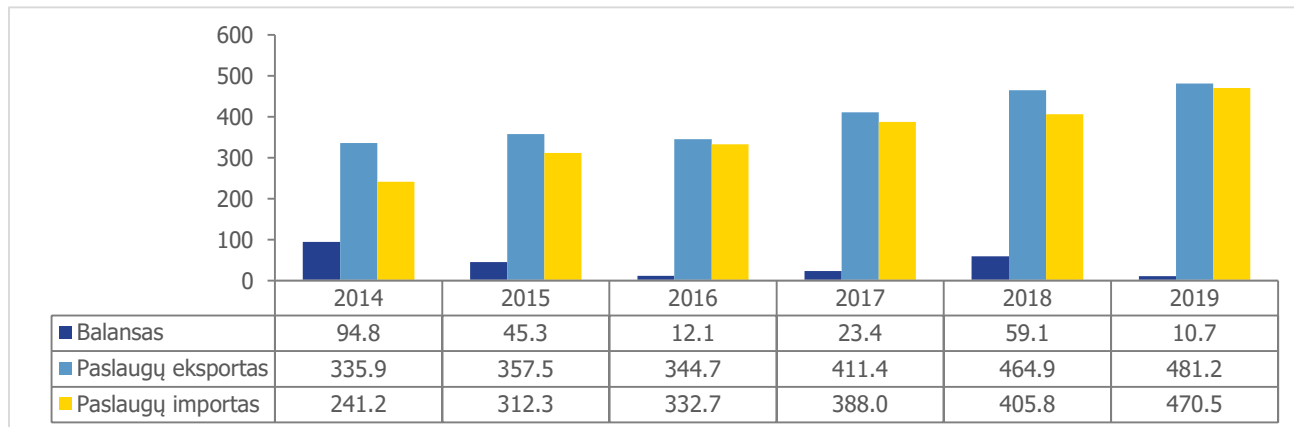
Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas.

IV. PREKYBA PASLAUGOMIS

2019 m. Latvija buvo 8-a didžiausia Lietuvos paslaugų eksporto rinka, kuriai teko 4,1% (481,2 mln. EUR) viso Lietuvos paslaugų eksporto. Paslaugų importas iš Latvijos siekė 470,5 mln. EUR, tai sudarė 6,8% viso Lietuvos paslaugų importo 2019 m. ir ši šalis buvo 4-a didžiausia rinka paslaugų importuotojams Lietuvoje.

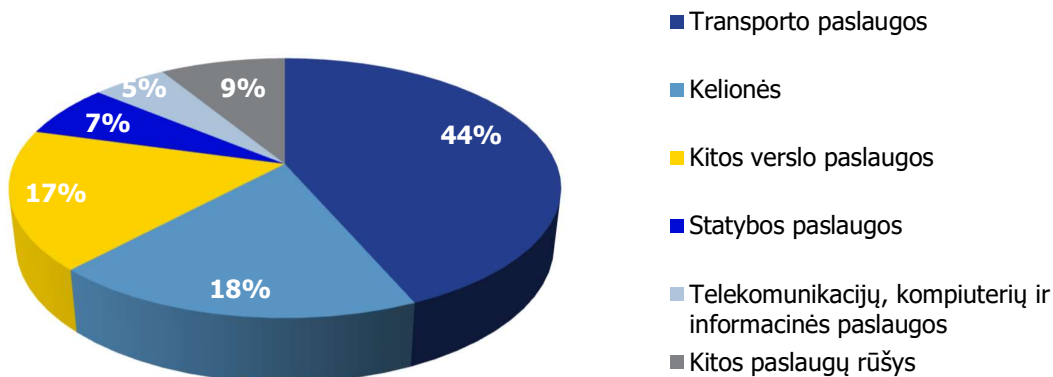
4 pav. Lietuvos ir Latvijos užsienio prekyba (paslaugos) 2014-2019 m. mln. EUR

Šaltinis: Lietuvos bankas.

2019 m. iš Lietuvos į Latviją daugiausiai buvo eksportuota transporto paslaugų – 43,5% arba 209,3 mln. EUR (12-a didžiausia eksporto rinka), kelionių paslaugų – 18,4% arba 88,7 mln. EUR (5-a didžiausia eksporto rinka), kitų verslo paslaugų – 17,4% arba 83,7 mln. EUR (6-a didžiausia eksporto rinka), statybos paslaugų – 6,7% arba 32,1 mln. EUR (5-a didžiausia eksporto rinka) ir IT paslaugų – 5,2% arba 25,1 mln. EUR (7-a didžiausia eksporto rinka).

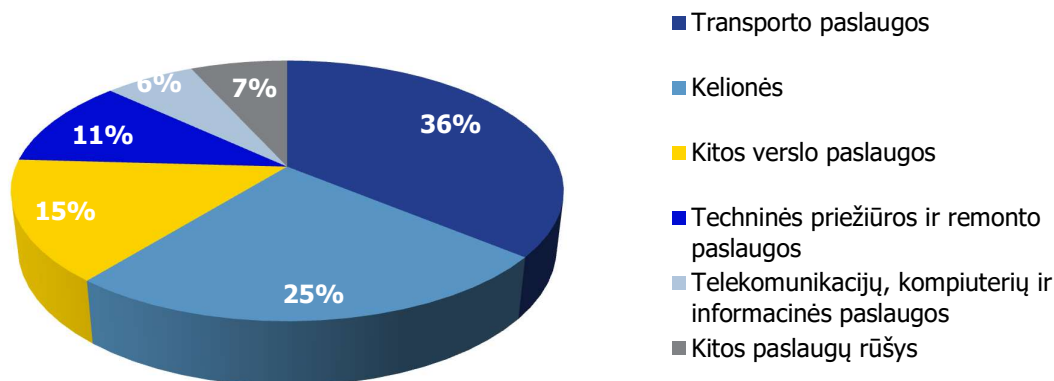
5 pav. Paslaugų eksporto iš Lietuvos į Latviją struktūra 2019 m.

Šaltinis: Lietuvos bankas.

2019 m. iš Latvijos į Lietuvą daugiausiai buvo importuota transporto paslaugų – 36,0% arba 169,2 mln. EUR (5-a didžiausia importo tiekėja), kelionių paslaugų – 24,9% arba 117,2 mln. EUR (3-ia didžiausia importo tiekėja), kitų verslo paslaugų – 15,0% arba 70,8 mln. EUR (3-ia didžiausia importo tiekėja), techninės priežiūros ir remonto paslaugų – 11,0% arba 51,7 mln. EUR (didžiausia importo tiekėja), IT paslaugų – 6,3% arba 29,8 mln. EUR (4-a didžiausia importo tiekėja).

6 pav. Lietuvos paslaugų importo iš Latvijos struktūra 2019 m.

Šaltinis: Lietuvos bankas.

V. PERSPEKTYVŪS SEKTORIAI

Eksporto galimybių vertinimo modeliu (EGVM)¹ nustatytos 873 prekių grupės (6 ženklų kombinuotosios nomenklatūros lygiu), turinčios geriausias galimybes lietuviškos kilmės prekių eksportui į Latvijos rinką. Perspektyviausi sektoriai lietuviškos kilmės prekių eksportui į Latviją yra šie: chemijos pramonės produktai, inžinerinės pramonės gaminiai, maisto pramonės produkcija, tekstilės ir drabužių gaminiai bei kitos prekių grupės.

2 lentelė. Didžiausią eksporto potencialą Latvijos rinkoje turintys Lietuvos sektoriai pagal EGVM.

Pramonės šaka (pagal EVRK 2 red.)	Potencialios eksporto galimybės
IŠ VISO	873
Chemikalų ir chemijos produktų gamyba	131
Maisto produktų gamyba	91
Niekur kitur nepriskirtų mašinų ir įrangos gamyba	80
Metalo gaminių, išskyrus mašinas ir įrenginius, gamyba	64
Tekstilės gaminių gamyba	63
Kompiuterinių, elektroninių ir optinių gaminių gamyba	62
Drabužių siuvimas (gamyba)	46

¹ Eksporto galimybių vertinimo modelis (EGVM) naudojamas perspektyvių eksporto galimybių identifikacijai. Modelis atsižvelgia į atskleistąjį santykinį pranašumą (produktus, kuriuose Lietuva turi santykinį pranašumą eksporto rinkose), nagrinėjamo produkto trumpalaikį ir ilgalaikį importo vertės augimą, importo rinkos dydį, rinkos koncentracijos laipsnį (kuo indeksas mažesnis, tuo lengvesnis produkto įvedimas į rinką) ir importo muitus.

Pramonės šaka (pagal EVRK 2 red.)	Potencialios eksporto galimybės
Pagrindinių metalų gamyba	39
Elektros įrangos gamyba	37
Kitų nemetalo mineralinių produktų gamyba	34
Kita gamyba	33
Guminių ir plastikinių gaminių gamyba	27
Popieriaus ir popieriaus gaminių gamyba	26
Kita	140

Šaltinis: UN Comtrade, Lietuvos statistikos departamentas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ skaičiavimai.